

2017/2018. tanév

Országos írásbeli forduló

I. kategória, 7-8. évfolyam

Írásbeli feladatlap
versenyző példánya

A versenyző tanuló kódszáma:

A kódszámot a 2 feladat fölé is fel kell írni, hogy minden lapon rajta legyen.

Elért pontszám:

/ 120 pont

Üdvözlünk, kedves Versenyző!

Egyik kedves hősnőd Kukorica Jancsi Iluskája volt, mindig sajnáltad, milyen szörnyen elbánt vele a mostohája. Pedig pataokban mosni nem könnyű feladat. Szerencsére a tengerben újraéledt, és mégiscsak János vitéz párja lehetett.

90 perc áll rendelkezésedre a feladatok megoldására.

Mielőtt belevetted magad a munkába, javasoljuk, **tekintsd át**, milyen feladatok és **mellékletek** várnak rád, és ennek tükrében tervezd, hogyan használod fel az idődet!

Kérjük, hogy a feladatlapot **tollal** töltsd ki!

A feladatlaphoz a következő mellékletek tartoznak:

Egy könyv, melynek ISBN száma: 978-615-5131-12-7

Egy A3-as lap a feladatlap közepén.

A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.

Támogató
HUNRA - Magyar Olvasástársaság

1.

Nagyon megörülsz, amikor látod, hogy van egy pályázati lehetőség egy olyan szerző munkájában részt venni, aki egy egész könyvet írt a mostohákkal való küzdelemről. A pályázat lényege, hogy részt lehet venni a mű 2. részének megírásában. A pályázó csapatoknak ötleteket kell adni a pályaműben. Alapötletetek, hogy a helyszín legyen egy dunai hajóutazás. Ahhoz, hogy a pályaművet megírjátok, előtte alapos információgyűjtést kell végezned.

A feladatlaphoz **először a könyvet érdemes megvizsgálnod**, hogy információkat gyűjthess róla.

Ahhoz, hogy a pályaműben a szerzőt megfelelőképpen szólítsátok, tudni kell a nevét és még néhány fontos adatot. Gyűjtsd ki ezeket!

a) Mi a vezetékneve?

b) Mi a keresztnéve?

c) Hol él? Ezt az információt a könyv mely részéből vetted?

d) Írói pályájának mely szakaszában írta ezt a könyvet? Ezt az információt a könyv mely részéből vetted?

e) Te melyik kiadást tartod a kezvedben? Írj pontos bibliográfiai hivatkozást róla, hogy majd a pályamű felhasznált irodalomjegyzékben szerepeltess!

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	

A versenyző tanuló kódszáma:

--

2.

A munka elején szükség lesz a legfontosabb források összegyűjtésére.

Több könyvtár katalógusának használatával sokféle ígéretes művet találsz (ld. melléklet). A módszeres munkához ebből viszont válogatni kell. Az alábbi szempontok mentén érdemes elindulni. Írd a szempontok mellé a választott mű vagy művek címét!

a) Előbb lexikonokban szeretnél utánanézni a téma általános vonatkozásainak, hogy leszűkíthesd a témát.

b) Friss művekre mindenképpen építeni akarsz, így az elmúlt 5 év forrásai nem maradhatnak ki.

c) Nem nyomtatott dokumentumra is szükség lesz, ha látványos anyagot szeretnél összeállítani.

d) Olyan művekre különösen figyelsz, amelyek további forrásokra hívják fel a figyelmet. Választásod indokold is!

e) Az ötleted lényege a dunai utazás, így azokra szükséged lesz, amelyek az egész útvonal tervezését segíthetik.

f) Mivel a főszereplők egyike könyvmoly, kell egy ajánlható különleges szépirodalmi mű is. Honnan tudod, hogy ez szépirodalmi mű?

g) Két mű témaköre különösen fontos pályaművedhez, így a szabadpolcon is érdemes lenne körülnézned. Melyik ETO-főosztály polcain keresed a következő köteteket?

Duna-Dráva Nemzeti Park

A Duna: utazás a Fekete-tengertől a Fekete-erdőig

12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	

3.

Egyikőtök több forrás segítségével összeállított egy szöveget, mely az írónak háttérinformációkat nyújt a helyszínről. **A szövegben van néhány kérdés, amire fel kell hívni a szerző figyelmét**, amit a pályaművekben magyarázni érdemes. A mellékletben talált szöveg alapján válaszolj a kérdésekre!

a) Erdő-e a Fekete-erdő? Magyarázd meg válaszodat!

b) Miért nem folyó a Duna? És ha nem folyó, akkor mi a szakszerű megnevezése?

c) Miért bonyolult kérdés, hogy hol ered a Duna?

d) A szövegben kapott magyarázat és térkép segítségével tedd sorba a következő, a mű folytatásának helyszínéül ajánlott Duna menti helységeket folyamkilométer szerinti növekvő sorrendben!

Budapest, Ingolstadt, Linz, Rusze, Újvidék

e) Egyik társad szerint jó ötletet adhat a történethez az a tény, hogy a Duna vízgyűjtőterülete kilenc országban terül el. Jó ötlet, de biztosan jól értette? A szöveg segítségével érvelj mellette vagy ellene!

f) Másik társatok szerint izgalmassá lehetne tenni a történetet azzal, hogy az egyik mostoha által a Dunába öntött mérge később New Yorkban, az Atlanti-óceán partján okoz gondot. Az biztos, hogy izgalmas lenne, de vajon tényleg eljuthat odáig? A szöveg segítségével érvelj mellette vagy ellene!

g) A három felhasznált forrás közül az egyikről azt gondolod, hogy nem elég megbízható, így nem elég jó, ahhoz, hogy ti nyerjétek a pályázaton. Melyik az? Add meg a címét! Indokold két okkal!

h) Az előbb kihúztál egyet a három forrás közül, kellene a helyére keresni mást, hogy a szöveg ne csak két forrásra épüljön. Javasolj a szöveg alapján négy olyan kulcsszót, amelyek segítségével egy internetes keresőben az írásotokhoz hasonló találatokat kapsz!

25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	
36.	
37.	
38.	
39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	

4.

A Mérgezett Almákban az olvasás, az irodalom témája a történetnek szerves része, így adja magát, hogy **a 2. részben könyvtári helyszínek is legyenek**. Ehhez írta egyik társad az alábbi szövegrészeket. Segítsd az író munkáját azzal is, hogy

- a) odaírod a nevek alá, hogy a szereplők ebben a szövegrészletben milyen könyvtártípusban járnak!
- b) Ajánlj konkrét könyvtárat is!
- c) Alá is húzol szövegenként 3 olyan jellemzőt, aminek benne kell maradnia a végső szövegváltozatban, mert azok az adott könyvtártípus fontos jellemzői, elsősorban annak jellegzetességei!

Molly

Ahol most járok, az valami csodálatos hely! Van itt minden, könyvespolcoktól kezdve a konferenciateremig. A könyvespolcokon olyan hosszú ETO számok vannak, amelyeket még sosem láttam. Sok számítógépnél lehet ülni, és a kisebb-nagyobb termekben mindenhol vannak csöndes sarkok a nyugodt munkához. A folyóiratok sokfélék, a legtöbb idegen nyelvű szaklap. A CD, DVD gyűjteményük is alapos. A katalógusban nagyszámú dokumentumot találtam a vízzel kapcsolatban. Nagyon sokféle tárgyszóra lehet keresni ebben a témában. Olyasmikről szólnak például, hogy ökoszisztéma meg belvív, vízrendezés meg a vizek arzéntartalma. Azt gondolná az ember, hogy ide csak felnőttek jönnek, de láttam az egyik teremben gyerekfoglalkozást is.

könyvtártípus:

példa:

Alice

Álomszép, régi, hatalmas épületben bolyongok, annyi terem van annyi emeleten, hogy sose fogok kitalálni innen. Találtam már ósrégi könyveket, térképeket, még színházi plakátokat is. Az egyik olvasóterme óriási! Olyan könyv vagy folyóirat talán nem is létezik ebben az országban, ami itt nincs. Sajnos nem vihetek haza kölcsönbe semmit, de már jegyzeteltem és fénymásoltam egy csomót.

könyvtártípus:

példa:

Reena

Ide csöppentem egy csapat gyerek közé, épp könyvekről készítenek rajzokat, írnak ajánlókat, hogy ezekkel dekorálják a falat. A mellettem levő teremben gyerekek és felnőttek is böngésznek a polcokon. De sokféle tevékenységet lehet itt végezni: Az előtérben fénymásoló működik, sokan számítógépek előtt ülnek. Még odébb újságot olvasnak, meg vastag könyvekből jegyzetelnek. Vízzel kapcsolatban csak főleg ismeretterjesztő műveket találtam, de nagyon sok az izgalmas regény. Nincs messze a kijárat, ott nagy a sürgés-forgás, a könyvtárosokkal beszélgetnek a bejövők és elmenők.

könyvtártípus:

példa:

50.	
51.	
52.	
53.	
54.	
55.	
56.	
57.	
58.	
59.	
60.	
61.	
62.	
63.	
64.	

5.

A *Mérgezett Almák* egy titkos társaság. Így a folytatásba jól illene a rejtvényekben való kommunikáció. A titkos találka helyszíne egy Duna-parti település. **Oldd meg az alábbi rejtvényt a könyvtár nyomtatott dokumentumainak segítségével,** hogy a megoldókulcsot is tudjátok mellékelni a pályaművetekhez! Figyelj! A kétjegyű mássalhangzók két külön betűnek számítanak.

1. Jelentésük alapján mi a kakukktojás a felsorolt fogalmak között?

a) Húzd alá!

hidratálás   hidroxid
hidrogeológia   hidroszol
hidrokémia

b) Magyarázd is meg, miért döntöttél mellette!

c) Milyen típusú kézikönyvet kell majd a regényben biztosítani, hogy meg tudják oldani?

d) Írd be a megoldás 7. betűjét a találkahely 4. betűjének!

2. Mi hiányzik a szövegből?

a) Pótold ki!

A _____ sohasem fullad a Dunába.

b) Írd be a beírt szó 4. karakterét a találka helyszínének 1. betűjének!

A magyarázat 4. és 5. betűje lesz ebben a sorrendben a találkahely 7. és 2. betűje. Ezeket is írd bel!

c) Mi annak a kézikönyvnek a pontos címe, amit használtál?

3. Olvasd el a vízfelület címszót a *Magyar értelmező kéziszótárban*! Írd ide, melyik kifejezés jelenti a következőt: „Vízzel telt mélyedés, meder alja.”!

A kifejezés 7. betűje a találkahely 6. betűjét adja. Írd be!

Mit jelent az, hogy fn.?

4. Nyisd ki a *Mérgezett Almák* c. kötetet a 115. oldalon!

a) Írd ide, hogy Alice harmadszorra milyen vizet kapott (szinte) a nyakába?

b) A szó 5. betűje lesz a helynek is az 5. betűje.

5. A könyv lábjegyzetei között találd meg a *The New York Times*-ről szólót!

a) A könyv szerint az milyennek tartott hírforrás? A jelzőt ragozás nélkül írd ide!

b) A kapott szóban, hátulról a 2. betű a találka helyszínének 3. betűje

c) Az újság nevének harmadik szavából kölcsönözheted az első betűt a hely utolsó betűjéhez.

A találka helyszíne:

--	--	--	--	--	--	--	--

65.	
66.	
67.	
68.	
69.	
70.	
71.	
72.	
73.	
74.	
75.	
76.	
77.	
78.	
79.	
80.	
81.	

6.

A jó könyv jellemzője a szakszerű felépítés. A pályaműben tegyetek javaslatot a 2. kötet részeire is!

a) Az előre megrajzolt 6 részt nevezd meg (írd fölé a nevét), és jelöld, milyen adatot hol helyezzenek el rajta! (Az adat nevét/típusát, és ne az adatot írd oda!) A könyv felépítése és használhatósága szempontjából mindenképpen szükséges részeket válaszd! Magát a könyv főszövegét nem kell jelölnöd.

b) A kis négyzetekben jelöld **x**-el vagy **✓**-val, hogy az első, kezdedben tartott kötetben megtalálható-e ez a rész.

c) A könyv borítójára kell egy kép is! Keresd a könyvtár nyomtatott dokumentumaiban egy olyan képet, amely a Dunához kapcsolható (akár azt ábrázolja, akár a partján van, vagy más módon hozzá köthető)! Add meg az alábbiakat róla:

82.	96.	
83.	97.	
84.	98.	
85.	99.	
86.	100.	
87.	101.	
88.	102.	
89.	103.	
90.	104.	
91.	105.	
92.	106.	
93.	107.	
94.	108.	
95.	109.	

Milyen típusú/műfajú könyvben találtad a képet?

A kép forrása pontos bibliográfiai adatokkal, hogy visszakereshető legyen, ha a kiadónak megtetszik:

Miért ezt a képet választottad, hogyan kapcsolódik a Dunához?

neve:

--	--

neve:

--	--

neve:

--	--

neve:

--	--

neve:

--	--

neve:

--	--

7.

Egy dunai hajóút felejthetetlen élmény. Továbbá akkor lehet hitelesen írni róla, ha maga is próbálta, így javasolják neki, hogy jöjjön el. Ki is néztetek neki egy konkrét utat, amit a mellékletben található információk segítségével meg is terveztek a pályaműben.

Segíts az íróknak a repülőtérrel (Flughafen Wien) eljutni a kikötőig (Praterstern)!

Repülője 2018. május 12. (szombat) de. 10:24 perckor érkezne. Kevés az ideje, így az utazás részleteire is fel kell hívnod a figyelmét.

- a) Hány órákor indul a hajó Bécsből?
- b) A leszállástól hány perce van a hajóindulásig?
- c) Hol kell átszállnia?
- d) A vonattal hány megállót kell mennie?
- e) Hány perces az út a vonattal?
- f) A hazafelé repülőjegyet leghamarabb melyik napra érdemes megvennie?

Egy találkozó megszervezéséhez is fontos információk vannak a hajóút leírásában.

g) Jó lenne találkoznotok is vele. Magyarországon hány helyen, hol tehetitek meg ezt?

h) Budapesten van szervezett városnézés? Vagy nektek kell szervezni?

i) A találkozó megszervezéséhez azt is jó lenne tudni, hogy Budapesten biztosítanak ebédet és vacsorát is az utasoknak. Igen vagy nem?

j) Mit jelent a piktogram?

110.	
111.	
112.	
113.	
114.	
115.	
116.	
117.	
118.	
119.	
120.	

Örülünk, hogy részt vettél ebben a munkában! Viszontlátásra a következő fordulóban!
Feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak! A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.